

Universitätsbibliothek Paderborn

Ōrigenus Tōn Eis Tas Theias Graphas Exēgētikōn Apanta Ta Ellēnisti Heuriskomena

Cui idem præfixit Origeniana, Tripartitum opus, quo Origenis narratur vita,
doctrina excutitur, scripta recensentur

Origenes

Rothomagi, 1668

XIV. Theologicae quaestiones ipsius temporibus nondum satis excussae,
nec per Ecclesiam definitae.

urn:nbn:de:hbz:466:1-25059

bus adfertere numquam voluerit, etiamfi eodem ac ille contubernio uteretur: τιλατον. A
inquit Eusebius libr. 6. Histor. cap. 2. οτι την πρωτην εκκλησιαν, Εδραν Ταρδην την, αε
δωρηθησαν οντι νων ιντε, μεταποιησαν θεοκακιαν. Servans Ecclesiae regulam iam inde a puro,
& ut ipso et alieibi loquuntur, heretica doctrinas abominans.

XIII. Suam præterea in scribendo festinationem Origeni nocuisse credibile est; nam
cum tot inter curas animum distraheret, qua verba faciendo ad populum, qua Catechu-
menos instruendo, qua munia omnia pietatis exequendo, non multum scilicet succisi
supererat otium ad elaborandas scriptiones; proindeque quod piis exercitationibus impe-
derat temporis, summa diligentia representabat, ut plus septem notarios scribend o defa-
tigaret, tantumque librorum edidit in publicum, ut mirabile sit. Quo factum est, ut sape
eum οντης λογια deprehenderimus; animo rebus intento, ad orationis composituram in-
curioso. Quid ergo mirum aliqua non satis caute dicta hinc interdum excidisse?

XIV. Potissimum vero iuvat Origenem, quod quæstiones pleraque nondum fuerant
Theologorum disputationibus ventilatae & illustrate, nec Ecclesiæ decretis & sanctionibus
definita. Avia ergo loca, & nullius ante solo trita peragantes Theologi, quæ proxima
ad verum videbatur via, hac cerebant confessim, & aberrabant saep, sed venia digno er-
ore, nondum recto tramite per Ecclesiam monstrato. Quod alii igitur Patribus benigne
condonari solet, idem ut indulgetur Origeni æquum ac verum est. Quenam autem
communi Ecclesiæ consensu sua etate recepta & probata essent, tum que in utramque
partem possent disputari, cauta distinctione secrevit ipse Origenes in Proœmio libr. 1. οτι
αρχη. In postremum huic censum coniicit quæstiones de anima origine, de natura An-
gelorum & Dæmonum, de iis quæ mundi ortum antecederunt, & quæ post eius interitum
futura sunt, aliaque nonnulla. Eadem in simili causa usus est exceptione Hieronymus lib.
2. Apolog. adv. Rufin. cap. 4, cum veteres Ecclesiæ Scriptores, quorum codices errori-
bus infecti sunt, excusare vellet: Fieri posset ut antiquam in Alexandria, quasi Dæmonium mer-
idianum, Arius nascetur, innocentem quadratum & minus caute locum sunt, & quæ non possint pver-
forum hominum calamium declinare. Reddimus itaque Hieronymo voces suas, & quod pro
alio valere vult, idipsum pro Origene ut valeat, iure nostro postulamus.

XV. Denique cum in Epistola 65. quæ est ad Pammachium & Oceanum, cap. 4, testi-
ficetur Hieronymus, ut dictum superioris à nobis est, errorum suorum Origenem pœni-
tuisse, idque Fabiano Papæ ipsum significasse per literas, & temeritatis cauillam in Ambro-
stum reuulisse, quod secreto edita publicasset; si ab omni heresio infamia plane vindici-
catur, qua ij notantur duntaxat, qui temere pronuntiata pertinaciter defendunt. Optime
id pro ingenij sui perspicacitate notavit Picus Mitandulanus art. 4, Apologia fuit pro Ori-
gene: verum minus recte addidit Origenem ante sexagesimum etatis fuit annum multa ri-
tubanter proposuisse, ut pote in Theologicis questionibus nondum satis subactum; quæ
vero deinceps elucubravit, puta libros contra Celsum, & Commentaria in Matthæum, ea
tum scripsi, cum iam Catholica veritas ipsi fuisse comperta: quasi non iidem compa-
reant in iis errore, quos in prioribus admirerat.

XVI. Quoniam autem defensores Origenis perensemus hoc capite, & quæ illi tue-
ndo commoda esse possunt, summatim colligimus, locus non admonet, ut Apologia sub
E nomini Pamphili pro eo scripta, cuius testimonium toto hoc opere saep adhibuius, ve-
rum ac legitimum auctorem indicemus. Lucubrationi huic à se Latinis literis redditæ
Pamphili nomen Rufinus adscripterat, uti hodie adscriptum extat; & in Invicta
priore in Hieronymum tamquam à Pamphilo elaboratam laudaverat: quem fecuti sunt
deinde Author Prædestinati libr. 1. Harr. 43, Socrates libr. 4. Hist. Ecclesiæ cap. 27, & Ni-
cephorus libr. 10. cap. 14. Rufino reclamavit Hieronymus, fucumque Lectoribus factum
conquestus est: at in assignando scriptioñis hujus auctore varia disseruit. Nam in Proœ-
mio in Dialogos adv. Pelagianos, & Apolog. 1. in Rufin. cap. 2, eam docet primum esse
librum è sex libris, quibus confatabat Apologia Eusebii pro Origene; ex coque id esse ma-
nifestum, quod in sequentibus Eusebij libris citetur ille primus; & in primo vicissim se-
quentes; nihil Pamphilum, teste Eusebio, proprij operis condidisse: & in libro adv. Pe-
lag. ad Ctesiph. cap. 2, Ficerat hec, inquit, & in ancili Pamphili martyris nomine, ut titulum pri-
mum sex librorum defensionis Origenis, Eucliby Cæsariensi, quem fuisse Arianan nemo est qui nesciat,
nomine Pamphili martyris prenominaret. & libr. 6. in Ezech. cap. 18, Nec mirum si gentilem Philolo-
phum in martyrem & Romana urbis Episcopum transulerit; cum Eusebū quoque Cæsariensi primum pro
Origenē librum, Pamphili martyris vocabulo communarat; ut facilius tali landatore libros impensis
& apud Romanis conciliaret auctoribus. At in Epistola 65. ad Pammach. & Ocean. cap. 4, com-
positum ab amicis Origenis & seculatoribus librum suspicatur, coque facilius compositum,
quod, nullis aliis à Pamphilo editis scriptioribus, ex carum confliktu verum deprehendi
non posset, additque supposititum hoc opus ad mille versus è principio libri sexti Euse-